

Előfizetési díj félévre postán és helyben borítékkal 6 forint, boríték nélkül hazhoz küldve 5 forint e pénzben.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnap egy egy iv. Lapjaink mindennemű hirdetményeket felvesznek.

Alapítá KULTSÁR ISTVÁN táblabíró, kladja özvegye.

Előfizetheti minden cs. kir. postahivatalnál s helyben a szerkesztőségénél. Zöldkert utca 488. szám alatt földszint, a hivatalban.

Tisztán frott czimeket kérünk. Levelek a szerkesztőségnek czimzandók.

Egy egy hasáb-sorért apró betűkkel öt ezüst kr. számítottak.

Előfizetési jelentés.

Azon t. cz. hazafiaknak, kik lapunkra a jövő (július-decemberi) félévre előfizetni kívánnak, ezennel jelentjük: miszerint lapunk az eddigi vezető és szerkesztő kezelése mellett, egészen új öntetű betűkkel, a mostaninál tömörebb és szebb papírosan, szinte mint eddig hetenkint négyszer egyegy iven fog megjelenni. Előfizetési ára félévre Budapesten hazhozordással 5 ft. borítékban 6 ft. postán borítékban 6 ft p. p. Pesten előfizetheti zöldkert-utcában 488. sz. alatt földszint a kiadó hivatalban, valamint minden cs. kir. postahivatalnál. Az ausztriai tartományokba s külföldre járandó példányok iránt csupán a bécsi cs. kir. postahivatalnál rendelkezhetni.

TARTALOM

Magyarország és Erdély Egy zemplénmegyei bárónak a főispáni helyettesek kinevezése körüli beszéde. — Tudomány és irodalom (Reguly.) — Törvényhatósági tudósítások. Csongrádból (rendk. közgy. főisp. helyettes kinevezése, s az azok elleni felírás) — Tolnából (rendkívüli közgy. első alispán bucsuzása, tisztújítás s honoratiorok szavazata körüli vitaközlések.) — Vidéki hírek.

Külföld. Spanyol Franciaország. N. Britannia.

Társulatok és intézetek.

Hirdetések.

MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY.

Egy Zemplénmegyei bárónak a főispáni helyettesek kinevezése körüli beszéde.

Tekintetes vármegye! Én ezen tárgy vitatását időelőlttinek tartom két oknál fogva, először, mert csak mendemonda előlttünk azon kormányzói rémkép; másodsor azért, mert feltéven, hogy csakugyan tervezetik egy a vármegyében lakó, és így mindenbe mélyebben befolyó főkörmányzó, politikus bün azt előre feltenni, hogy ez törvénytelenül tervezetik.

Az előttem szóló táblabíró urak törvényeket sorolnak, melyeknek létét, ha nem is hollétét, magam is jól tudtam, melyek rendelik, hogy a főispánok a vármegyében lakjanak, sőt még azt is tudom, hogy midőn egy távol lakó, nem igen kedvelt főkörmányzó ellen itt ott kifakadások történtek, ezen törvények szelleme használtatott; nem látom tehát által, mikép simulhatnák ki ezen magunk által hozott törvények alól, midőn azok alapján az tervezetik, a mi nekünk mostan nem tetszik. Lehetne ugyan azt a törvények során elvenetni, hogy azok főispánokról, nem pedig törvény nem ismert helyettesekről szólnak, de midőn látjuk, hogy ezen hivatal igaz hazafi magyarok által is elfogadtatik, hogy ezeknek magyaraink több tiszteletet adnak, mint a főispánoknak, mert a beigtatási fény a királyi biztosé, a helyettes banderiuma pedig csak övé, midőn látjuk azokat különös törvényesített eskü által eskedtetni, én constitutiókn eredetétől ezen főhivatalnak honosultát tartom világosan kivivottnak.

Ezek folytában feltéven, hogy ezen mindég a vármegyében lakni tartozó főispánok és helyettesek, meghagyván kinekinek maga jogait, csupán a törvények és azok szoros megtartása felett örködő főnökök leendnek, kinevezésüket és hatáskörüket igen érdekesnek és hasznosnak tartom. A legszentebb törvényeink, intézkedéseink, rendelkezéseink, melyek eddig gyakran pusztán hangzottak el, csak így sikerülhetnek, csak így gyümölcsözhetnek, ha azok végrehajtása felett olly főnök fog örködni, a ki sem kegyet nem vadász, sem boszútól nem retteg. Azt lehetne talán ellenvenetni; minden tisztviselőnek ilyennek kell lenni! igen szép mondás teoriában; de a ki olly igen bátran merné állítani, hogy mint tisztviselő választási tekintetből legalább nem halasztgatna, nem simitgatna, tegye szívére kezét és keljen fel. — Ugy látszik, mintha a mostani nemzedék azon hiedelemben élne, hogy ő sokkal okosabb, tanultabb, rényesebb, mint a voltak, legyen, de mindamelltt csakugyan emberek, és így a szónak teljes értelméngyarló emberek maradtunk, s ugyanazért ha az emberi jogok dühig való védése által vitvük is ki a közvéleményt, s az által megyei hivatalunkat, mindamelltt, ha egyezer kortessel parancsoló urnak gátját, vémjét levágni, ellene sok

év lefolyta alatt simitgatott, habár igazságos itélet hozni, — paraszta pártját fogni sat. kelletik, legalább a becsület és illedelem módosító palástja alatt fogunk halasztgatni és simitgatni, meddig lehet; mert miután a hivatalhoz ragaszkodás, velünk született gyarlóságunknál fogva, minden okosságunk és tanultságunk ellenében is megmaradt, votumdús embert, vagy közönséget megbántani természetesen tilos; mert nem így szólunk ám kortesi dühünkben: rossz tisztviselő voltál, ki veled, hanem így: számba az eljárásod ize, ki veled, ha maga a rény és a böleség lennél is.

Ezen mondásomból talán azt lehetne következtetni, hogy én a szabad választásnak ellensége vagyok, épen nem, sőt igen is nagy védője, csak a választási rendszert, mely létünket és szabadságunkat, melynek elromboltatására már elegendő rést nyitottunk, s a melyet eddig is csak az isteni gondviselés tartogat, a királyi eskü és kegyelem támasztgat — végveszéllyel fenyegeti, — rosszallom, míg tehát ezen a haza javíthat, igen üdvösek találok, hogy a vármegyékben, ollyanki főnöködjék, a kihez az adófelvétel paraszt is egész bizalommal szólhasson: segíts, mert sokat hánynak ugyan számunkra a törvénybe, a mit jónak kell hinnünk, de azért szidnak, ütnek, uton utfélen összeveszítnek, ittott imigyamagy telkünk-ből kimozdítanak, pénzünkhez nem juthatunk sat. csak így mint az előtt. Miután tehát törvényeket nem azért hozunk, hogy az allgemeine Zeitung olvasói azokat s azoknak létesítőit esodálják, hogy a karzatok tapsoljanak, és az ifjuság éljent kurjongasson, hanem azért, hogy azok tartassanak is meg, azon módokról is kell gondoskodnunk, melyek lehetővé teszik azoknak tartását; és mivel látjuk, hogy az, az eddigi vármegyei halasztgató és simitgató rendszer mellett lehetetlen, ne borzadjunk a módtól, mely atyai orvoslást nyújt. Mind e mellett a vármegyében lakozó, és így a vármegyét hathatósan kormányozható főnökötől ugy rettegünk, mint valami szörnyetegétől, mintha bizony nem elég példánk lenne hazánkban: hogy több megyék vagyonukkal és vérükkel, magok választotta alispánok által tulságig bitoroltatnak; igaz ugyan, hogy ezeket három nyügös év mulva ki lehet hagyni, de valjon olly könnyű e az, mint hamarjában képzeljük, és valjon van e arra példa, hogy illy tisztviselő érdemképen lakott: vagy talán nem tudjuk, és nem látjuk-e? hogy épen az eféle alispánok szoktak legnagyobb erőt kifejteni, és a jők daczára, hivatalukban megmaradni, és ezen valódi gonosz rémektől, kiket az ország már megutált, és kiknek ezer meg ezer módjuk van votumtagadott boszura, kiknek ármánykodó hivatali küzdésük nemzedéki izekbe oltotta az üldözés magvát, nem félünk; hanem félünk egy főispáni helyettesétől, a ki csak egy maga, és a ki ha vét, csak eggyel kell szembeszállanunk, csak egyhez, és tudjuk kihez panaszolkodni kell mennünk. Vagy talán atól tartunk, hogy ez az egy nem ad elégtételt? de ki tudja, nem inkább állotta volna e ki négy szemközt akár-melly büntetést, mint azon megrovást, mely neki netalantán helytelen lépéséért jutott. De tovább, min van közönségesen a főkörmányzóvali összeütközésünk, többnyire csak tisztújítási alkalommal, és annak eredménye miatt; de ez ritkán teljes constitutionális panasz, mert a részrehajlásért bepanaszolt, a más részről is pártolót kap, és így közönségesen, midőn a fél vármegye panaszokodik, akkor a felit pártolja.

Igaz, hogy egy szabadságunk neme, ha azt sza-

badságnak mondhatjuk, ezuttal megcsokonul, t. i. a mostani szabad, sok nem szabad, melyet kiki lát, de melybe bevágni, egy restauratiótól függő egyén sem mert, sem mer, sem merni nem fog soha, megszünik azon szabadság, mely minket minden szabadságtól megfoszt, azaz mindenkit; ki korteskedni nem tud vagy nem akar. De tegyük fel utójjára, hogy ezen rémfőnök visszaélvén hatalmával, minket, vagy engem, annyira bitorol, hogy sem a megyének ös-szevetett válla, sem személyes bátor kikelő küzdés ellene nem történhetnék, még akkor is boldogabbak vagyunk, ha általa, mint talán nem rég a tömlöczből kiszabadul! kortesvezér által bitangollatunk, ki mellet mind közgyülesen, mind választáson h. Eszterházy voksa nullificáltatik, és a kivel megküzdeni veszedelmes, valamint azt a szabolesi, hevesi, bihari, és mármarosai példák tanusítják.

Ne rettegjünk tehát a jövőndő — ha be is hozatik — rendszertől, ne tartsunk ábrándunkat felélesztett rémtől, mert ez csak úgy árthat, hogyha folyton önzésben maradunk; tegyük félre magán érdekünket, és magyarnak tartván a Magyarhon megyei adminisztrátort, hagyjuk meg neki a természeti jogot, az az: Jus connatae bonae existimationis, és ne is esodáljuk, ha itt ott, egyik vagy másik a nemzet és a kormány várákozásának elegend nem teend, mert ugyan is, mi egy pár jól ismert egyén közül sem tudjuk gyakran a jobbat választani, sőt néha a főkörmányzó alacsony megboszulására a legrosszabbat választván, ugy teszünk mint a japani leventa, a ki ha megbántatik, boszuállásból felvágja tulajdon hasát; ne ronsuk meg tehát előre kedvét és jó akaratját, hanem kezeltfogva törekedjünk a jóra, mert csak ő az, ki a jó és jők mellett fog ősi alkotmányunkat elnyeléssel fenyegető hydra torkába férhianas markolhatni.

TUDOMÁNY S IRODALOM.

Reguly. Hogy Reguly hosszu utját szerencsésen bevégezte, s készülöben van haza jönni, azt magán levele tanusítja, mely minapában a magyar academia egyik ülésében felolvastatott. Hol járt? mit tett? mivel foglalatokodott utazása utósó évében? midőn felöle semmit sem hallottunk? — Bahr orosz státustanácsos jelentéséből tudhatjuk meg, melyet a pétervári academia bulletinjei közöltek, mely habár részletekbe nem ereszkedik is, elég érdekes képét adja a tiszteletré olly igen méltó utazónk foglalkozásainak.

Mult év február 24kén érkezett Reguly Irbít városába, 5dik mártiusban Turinskon és Tawdán át megérkezett Tobolskba Siberia fővárosába, hol Wologodsky és Satigin urakkal kívánt megismerkedni, kik közöl az első ostják-szótárt irt, az utósó a nem rég megholt kondinai ostjákok utósó fejedelmének fija, szinte tudományos képzettségü némi oroszul irt apróbb munkákat anyai nyelvre lefordított. Itt találkozott Castrén urral is, kit az orosz academia saját költségén utaztat, kit Sjögren, a finn nyelvek buvárja, különösen pártolt s ajánlott az academiának.

Tobolskból Irtisch vizen át a Konda földre ment voguli nyelvtanítójának a már ismeretes Bachtjarnak kíséretében. A Konda víz melletti ostjákokat meglátogatván, a Wagla és Pelym folyóvizeknél lakó vogulokhoz indult, hol egy faluban meztelen késekkel támadták meg utazónkat a nőszemélyek, mert azon hamis hir kerengett róla, hogy természetfeletti hatalmat gyakorol az emberek felett, kiket kénye szerint nyakaz le, fejüket gypsbe önti, s magával viszi

nyolcz pánocélos meg nem sebezhető segédek társaságában. Ez a hír onnan vette eredetét, hogy utazók gipsz másolatokat vett a vogul főkről, s tudakozódott holtak koponyái után is, mellyeket magával elhozhatna. A keletiebb vogulok tehát nem fogadták őt oly barátsággal, mint a nyugotiak, hol ezek bizodalommal magok mentek elébe, sőt magas északról is csupán azért hozzá leutaztak és felkeresték, hogy őt megismerhessék, s reá birják az északi társasra Soswa viz mellé, ajánlván utja folytatására Beresowig taránd-szarvasait. A beresowi voguloké küldöttjeit két nap tartá magánál Reguly, kikérdezte őket lakhelyükről, mellyet előadásuk szerint földtér-képébe beigtatott. Iwdelnél látogatá meg szinte utazónkat Kasimow Elek, azon földvidék Croesusa, kit az oroszok magok Bogaty-nak (gazdag) neveznek, mert 19,000 taránd-szarvasa van, a mit azonban az ostjások csak 10,000 darabra számítanak. Sigwa forrásánál samojedek közt nőt e Croesus fel, lassankint tovább tovább terjeszkedett dél felé, nyajait Wischera és déli Soswa vizek közt legelteté, de Petschoránál s Obinál is vagynak illy nyajai, s mivel azoktól mindenütt adózik, szakadatlanul utazik egy helyről másra, s a helyfeleknek azért teljes ismeretével bir. Őt nap használta Reguly az ő társaságát; Ural északi részeit, magasságait, vizeit, az ottani telepeket kikérdezte tőle, mellyek szerint a föld régiebb térképeit kijavítá. Jelenvolt a pogány vogulok áldozati szertartásánál is, miről hihetőleg annak idejében tudósítani fog.

A beresowi ostjásokról azon meggyőződése van, hogy azok vogul-fajok, csak nyelvjárásuk különböz, ellenben a kondai és irtischi ostjások egészen más fajtából valók. Wyschera folyamnál igen megapadt a vogulok száma, Petschoránál pedig syrjénekkel vegyest laknak, kikkel össze is elegyedtek; a vogul poesist érdeklő népdalok gyűjteményét 30 ivre felvitte; a meschterákeket Irbit körül sokban hasonlítóknak találta a magyarokhoz, kik különben is magok magokat mischerinek nevezik.

Utazása tervét utazónk az Obi viz folyásáig terjeszté ki, mellyet közelebből akart megvizsgálni, mert az ott lakó tatár csapatokban is finn elemeket sejtített, mellyek a tatáruralkodás alatt kezdték eredeti jellemüket elveszteni.

Hason nézeteket nyilvánítték én Finn-magyar nyelv czimű munkámban, s mivel most már az ég kegyes volt derék utazónkat szinte hat évi terhes utazása alatt életben megtartani, örömmel várhatja mind a magyarság, mind a tudós világ Reguly tudósításait, mellyeknek a vastag homályt a finn-magyar nyelv kérdésre nézve is el kell oszlatni.

Valóban Reguly heroicus elszántsága, kiállott szenvedelméi a honfiak háladatosságát teljes mértékben igénylik, illy enthusiasmus — mellynek sikerét már csak az eddig közzétett adatok után sem lehet kétségbe venni, tiszteletre buzdíthat: adja az Isten, hogy a Reguly-társaság működése felsegítés végett érdemileg is gyümölcsöző legyen. Kállay Ferencz.

TÖRVÉNYHATÓSÁGI TUDÓSÍTÁSOK.

Csongrádhal. Megyénkben e folyó hó 3ik napján rendkívüli közgyűlés tartatván: felolvasatott ő es. k. apostoli felségének azon k. k. leirata, mellyben a megyének tudtul adatik, hogy eddigi főispáni helyettes Földváry Gábor ő nga helyett, — ki e minőségben ns Szathmármegyébe áttétetett, — ngos Bene József kir. tanácsos ur nevezetett ki. — A szónoklatot elkezdette és be is végzette Klauzál Gábor volt országgyűlési követünk, előadván: miként ő nem szokott ugyan pusztá hírek után elindulni; de minthogy a most felolvasott k. k. leirat is adatul szolgál azon kormányi új rendszer behozatala valóságára nézve, miszerint t. i. csaknem minden megyében főkörmányzók mozdítanak el hivatalaiktól minden helyes ok nélkül, és helyükbe új főispánok s helytartók neveztetnek ki, a kincstárból nyerendő roppant mennyiségű fizetéssel: nehéz aggodalom szolgálja meg kebelét, és az önkormányzati függetlenséget veszélyeztetve látja lenni. — Kettős sérelmet lát szónok ezen kormányi behozott új rendszerben, először azt, hogy az eddigi főkörmányzók hivatalaiktól, az 1536: 36. t. cz. rendszabásával ellenkezőleg, a nélkül mozdítanak el, hogy a megyék ellenük igazságos panaszt emeltek volna. — Másodsor, hogy az új főispáni helyettesek, a kormánytól kapják fizetéseiket, — eddig ugymond, a kormány nevezte ki őket, de a megyétől kapták a fizetést, és így legalább volt valami érdekkapocs, melly által a megyékhez voltak fűzve, most pedig ez már megszűnven, csupán a

kormánytól függő leend a főispáni hajdan oly díszes méltóság. — Felirást javasol tehát ő felségéhez, mellyben kérjük meg, hogy e megye osztatlan bizodalmit teljesen megnyerte Földváry Gábor ő ngát, azon előbbi alázatos felirás nyomán — mellyet ezelőtt mintegy 3. évvel felküldöttünk — ide főispánnak kegyesen kinevezni, s a már több megyékben behozott kormányi újrendszert megszüntetni méltóztassék; azon nem remélt esetre pedig, ha alázatos felirásunknak sikere nem lenne, mostani felirásunkban jelentsük ki, hogy a kinevezett új főispáni helyettes csak úgy fogjuk törvényesnek elismerni, ha fizetését a megyétől nyerendi, és ha önkormányzati függetlenségünk meg nem támadja. —

Ugyanazért a feliráson kívül, a megyei municipális állás biztosítása végett jegyzőkönyvben határozatni indítványozá még:

1ször: Hogy a megyéhez érkezendő mindenféle intézményeket s hivatalos leveleket az alispán bontsa fel s adja által a jegyzői hivatalnak; az innen küldendő leveleket és felterjesztéseket pedig az alispán írja alá és expediáltassa; mihez képest:

2ször: A megyei hiteles peesétet alispán ur kezei között ki ne adja.

3ször: A megyei tisztviselők mindazon hivatalos rendeleteket, mellyeket a főispáni helyettesről kapnak, évnegyedenként a közgyűlésnek okvetlen bemutatassák; ha pedig

4ször: Valamellyik rendeletében vagy főispáni küldetésben alkotmány vagy törvényellenest látnak, azon rendelkezéseket ne hajtsák végre; hanem az alispánnak bemutatassák, a ki is azokat az azonnal összehívandó rendkívüli közgyűlés elébe terjessze. —

5ször: Minthogy pedig a megyének, ezen kormányi újrendszer behozatala miatt aggodalma van, s mikor az ember aggódik, akkor örülni nem tud, tehát az új főispáni helyettes beigtatásakor, minden tisztelgések, üdvözlések mellőztessenek el. —

Mindezen indítvány és végzésjavaslatok, minden legkissebb ellenzés nélkül, „elfogadjuk“ felkiáltás által határozatba mentek; a fentebbi végzés, új főispáni helyettes ő ngának alispán ur által, — üdvözlés helyett — megküldetni rendeltetvén.

Ezen — főispáni helyettes ő méltósága s egykori országgyűlési követünk, s megyénknek líja irányában hozott — véleménytürelmetlenséget és lovagiatlanságot tanusító — határozatunk után, felolvasatott F. G. volt főispáni helyettes ő ngának bucsulevele, miszerint e megyétől megválását sajnálja, azt is megirván, hogy ns Szathmármegyében a főispáni helytartói hivatalt nem vállalja el. — A megye rokon érzését s fájdalmát, ugy szinte a mai végzést is, ő méltóságával külön levélben tudatni fogja. —

Tolnából. Szegszárd, jun. 4én. Május 31én rendkívüli ok rendkívüli közgyűlésre rendkívüli számú publicumot seregite össze. Ugyanis Döry Gábor e gyűlésen bucsut von tőlünk, kit ez uttal szándékosan csupán egyszerű nevén nevezünk minden elő és utószallang nélkül, hogy annak, kit e név jelel, inkább emberi mint egyéb, inkább bel- mint külértékét ismeressük meg. Tudniillik midőn mások őt számtalanszor az eszélyes elnök, a böles tiszt kormányzó, a fedhetetlen bíró mértékéhez illesztették, s ő mindannyiszor közeli ismerés szerint a mértéket megütötte: mi őt im most Senecatól vett e minta szerint mértékeljük: „Quem honores et divitiarum in altum ponunt fastidium, magnus non est; quare ergo illum magnus vocas? cum basi illum metiris sua. Ponat honores, ponat divitias, coetera fortunae mendacia ponat, corpus ipsum ponat, animum intueri;“ nam „equum emturus solvi jubet stratum, hominem involutum aestimes?“ Az őszinte kristálytisza kebele egészen átlátszó lévén, szívet hagyá nézünk; s épen mivel a valódi emberi becsesség e gazdag raktára nyitva állt előttünk, tanultuk őt igazán nagyinak ismerni: az irigység maszlagától ment lévén szíve, ellentételül ez ovidi mondatnak „livor iners vitium mores non exit in altos. Utque latens ima vipera serpit humo“ az ő rényének szükségkép magasan kell állni. Bosszuvágy idegen indulat ő néki; bántalmat feledni, bántót, elv- s pártellenest pártfogolni s óvni a pártügyön kívül, soha át nem hágot szabálya volt életének, s ez őt ismét magas erényfokra emelé Tulliuskint „non qui faciunt, sed qui propulsant iniurias, magni dicendi sunt.“ A barátság melegére, mint napéra virágkehely, könnyen nyilong az ő szíve, mi csak a jóknak jellemvonása, mint Cicero állítja „hoc primum sentio, nisi in bonis

amicitiam esse non posse.“ S milly szent ő nála a barátság! milly szorosán alkalmazott az igaz barátság szabályához „haec lex non in amicitia sancitur, ut neque rogemus res turpes, nec faciamus rogati!“ milly szigoruan ügyel ő a barátság dolgában „ut vitiorum adiutrix assentatio procul ab amicitia removeatur.“ Ezek s az a vidám, nyugodt, soha nem kesernyés kedély, melly oly könnyen sziveket eseréltet az emberekkel, s az életet minden felett bájosná s kedvessé teszi Plinius szerint „iucundissimum est in rebus humanis amari, sed non minus amare, quorum utroque ita fruebatur, ut cum ardentissime diligeretur, adhuc tamen ardentius diligeret;“ — az, hogy mint Sallust Catója „esse, quam videri bonus malebat.“ eme szívjavak és kincsek, ezek teszik őt igazán nagygyá és jelessé! — Se vonásokból egy eszménykép alakul, melly Döry Gáborban megtestesül és él. S most, midőn azt mondják felőle „előléptetett, szerencsés“ nem azért szerencsés, mivel előléptetett; hanem mert ráillik, mit ugyan Secundus mond „Vere felix, quia felicitate dignus.“ S kérjük, nem így van-e? van-e e rajzban akár valótlan, akár nagyított való? S hogy végre is Plinius szavával éljünk „nonne omnia eiusmodi, ut is optime laudare eum videatur, qui narraverit fidelissime.“ — Ezen Döry Gábor tehát — s most miután ismerjük e névnek belbeesét, felrakjuk s aggatjuk immár reá külékeit is — mint Tolnamegyének volt első alispánja bucsuzék el tőlünk, ezentul királyi táblai ülnök minőségben nem egy megye, de egy egész haza javára működendő. S a bucsuzás mélyen illetődött lélek nyilatkozata volt mélyen illetődött lelkekhez: a rebegő ajkak búshangzatára elszorult kebelünk, szíveinkre szikla nehezédék, s a kebel tikkadt fájdalmát látók nem egy szempillán reszkető könyűkben kitörni. A reá következő számos válaszok igazi viszhangjainak mondhatók, s kivált B. M. főjegyzőnek záradéka valami keser-édes, valami kedves szívtépdelő volt! S a bucsuzó beszédek mind jegyzőkönyvbe rendeltettek vezettetni, hogy bennök mind a nagyságos távozó érzelminek irántunk, mind a mieinknek ő iránta e megye örök emlékeit bírja. A leköszönés ünnepélye után átvevé a szerényen félre ültőtől az elnöki széket s megyei peesétet A. A. 2od alispán, mellyre nézve miután lelkes szavakkal — tán némi gyanuskodók megnyugtatóására — biztosítékot nyújtott volna, mikép az az ő kezeiből senki birtokába nem menend, mint vissza a rendelkezébe; s a megyei kormányzás súlyos terhe alá vállalkozván, ennek viselésére gyámolt, s sikeres működhetésre bizalmat kérte: indítványozá egyszermind, mikép a minél előbb megtartandó tisztújítás iránt a rendek legitt tanácskoznának; mi közhelyesséssel fogadtatván, határozatott: főispán ő nagyméltóságát tisztújítás hovahamarábbi tartására megkérni, s nyomon választmányok is neveztettek, a megyei nemesség járasonkénti összeírása végett, azok tagjaiul, kivált elnökeiul mindegyik párt a maga embereit ajánlván, s mintegy máris restaurálólág nagy lármával kiáltozván. — A mik így történnén, felállott P. M. volt or. gy. követ, kívánván, hogy miután három esztendő előtt e megye — s ugyanesak az ő indítványára — a káplánoknak szavazatot adott, e nyomon 3. évi haladáshoz képest előbbre menve, terjesztén e jótéteményt immost minden diplomatikusokra ki. — Mire S. E. tb. válaszolá: a káplánoknak e megye szav. jogot nem adott s nem adhatott, mivel országos nemesek — értvén a kath. káplánokat — azzal mindig bírtak; de, ha nem bírtak volna is, e jogot osztogatni egyes megye hatáskörén túl levén, azt a megyétől nem nyerhették; hanem egyedül e joggyakorlatába, mellyben egy ideig gátolva valának önkényleg, reponáltattak postliminio. — D. Zs. kanonok méltányosnak tartja a kívánatot, hogy kik élők oly tetemes részét tudományoknak szentelék, s a közre oly hasznos szolgálatot tesznek, ez alkotmányos jótéteményben részesítenek; de ép azért, mivel alkotmányos praerogativáról van szó, jussanak ahoz alkotmányos uton, azaz: törvényi biztosítása által, mikép aztán ne egy kis pillanatnyi kedvesösszaná, s s változékony liberalis hevület, de tartós és szilárd alap legyen annak garantiája; s ugyanez okból, tevé hozzá, midőn néhány évvel ezelőtt illyesmivel a honoratorokat e megye kínálgatta, egy igen előkelő közülök H. B. a jó akaratot saját s társai nevében szépen megköszönté, azoknak minden ellenszólása nélkül. — B. I. tb. elemében találván magát, az indítvány megmentésére kétszer is szónokolt, egészen nőki lelkesedve, s csillogó villogó argumentumait szokott módján a humanismus s phylantropismus szent bányáiból hozva elő, elevenen leirván többi között egy lakmározást, mellyben a tából józüen falatoznak, de csak néhányan, köröttök pedig számtalanon

állnak éhségtől fanyalognak, s az étkezéskor kis adagokat eszdelve, s kérde: ha azon egynehány szálamra nem lágyul, s eme feles számnak önkény nem ad, fogja-e ez amazok vendégeskedését örökké békén nézni, lesz-e az illy lakmárnak jó vége? s hogy még hathatós legyen reabeszélése, hivatkozott Franciaország hajdani nemeseinek illyféle lakmározására, s annak prositjére, hol t. i. mivel a duskáskodók a sok milliónyi éhezőknek önkényt nem juttattak, ezek nemcsak az erővel magokhoz ragadott étkeket, de magokat az étkező nemes uraimékat is felemésztették.*) Isten átkát mondá a magyar hazán nehezdedni, nyomorúnak, erőtlenn, szerencsétlenn s semmire sem mehetőknek nevezte azt. S minden kétséget elhárítandó az iránt, mikép ő csupán keble Istenének = lelkiismeretének meggyőződésének sugallatából, s közjó tekintetéből buzong, egészen elérzékenyülten rebegé: mikép neki már nincsen senkije s semmije, a ki s a mi szólni s tenni késztesse, mint: „hazája s megyéje“ csak ezek élnek még ő neki, s éltek viszont őtet is, minden egyének ő, s minden egyéb neki holt immár**) P. J. tb. legfontosb ügyeinkben, ugymond, midőn vagyonunk, becsületünk, életünk forog veszélyben, prókatorhoz, orvoshoz, gyógyszerészhez folyamodunk, s mi az ő ennyire üves szolgálatokat illy eszékléséggel sem háláljuk meg? — Mikre később feleltett: Tees tb. ur is gazdag asztalhoz ül, s tálának, lehet gondolni, finom tartalma vagyon, és ő minden könyörézetnek elzárt kebel! Hidja tág környékén annyian sorvadnak éhségtől sokszor, s nem hja őket ebédre! Ugy-e épületes egy öbogatás ez? mond szoló, csak hogy, tevé hozzá, kissé nevelés; mert az a kérdés nemde: vajlon azon környező atyafiaknak van-e joguk követelni, s tolakodni? tehetik-e azt eszélyesen, főkép ha tb. ur még gátolva is van bármikép őket asztalához csüsztetni? mint van egy megye nemeseiket termenteni, s nemesi jogokat osztogatni. És mivel erősebb a prókatorokról, gyógyszerészről köleszöntök okoskodás? szólítja őket segélyért valakit? azt felelik: segíték barátom, s hogy segítsek senkisé gátol, ebben csak magamtól függök. De ha valaki nemesi jogokat kér, ha bár egy vármegyétől is, nemde avval bocsátandó el a jámbor: barátom sokat kérsz, ennyi nincs tehetségemben, menj oda, hol kérésedet teljesíthetik? Igy van, tevé hozzá a czáfoló, mikor a legegyszerűbb, s prósaibb jogkérdésnél a megoldás szavait a castalidák forrásában s az érzelem hevőzönében fűszérik meg, és nem az ész számító tábláinál felvetve, nem jogelvekkel megvilágosítva állítjuk azokat ki. Az átokra vonatkozólag mondatott: iszonyatos csapások sújtolták, igaz, a Magyarhont immár, s nyomorokat szenvedett, mellyeknek neve „nevezhetetlen.“ Sajó, Varna, Mohács s a másfél századnyi ozmán-uralom, teljes hitelt szerznek ez állításnak; de ép e nyomorok, e kiállott szenvedések tesznek leghitelesb tanúságot arról is, hogy az égnek nem átka, de kegye nyugszik rajtunk. Mert nemde az olly sokszor majdnem eltemetett Hunnia mindannyiszor ismét mint phoenix feltámadt hamvaiból? És igazán, hogy annyi bajok s balságok fergetege bennünket a nemzetek pályájáról le nem sodrott, nem a Mindenható mive-e egyedül? Vagy tán csak hosszabb s csufosabb halálra tartatunk fen? Czáfoló nem hiszi, sőt hiszi — ha csak a csillagzatok s jósjelek nem csalnak — hogy életre és pedig fényesre s dicsőre. S hozzá tesszik még e helyütt: ugyan az fog-e átkot hozni fejünkre, ha constitutionalis jogokat constitutionalis országban csak constitutionalis módon osztogatunk, s nem adjuk azokat mintegy praesentben csupán pillanatnyi kedvdagályból, s humanistikus szeszélyből oda? Nem, ezért bizonyosan nem haragszunk az istennek, de ha van, miből azok haragját sejtjenilehet, az bizonyára abból áll: hogy bizonyos urak e beteg hontgyógyászkezekbe vették, mellyek közt az még inkább elbágyad; s honreformatorok, s boldogítókul per eminentiam felütek magokat, s ezen működésre, mint az ujjabb magyarélapok tanusítják, részint hivatlanok, részint gyakorlatlanok, s habent non eminentiam, sed tertiam. — Ezen esőtáros szavaknál: „én csak hazámnak s megyémnek élek“ eszünkbe juttatta ép a magasztos szónok: „prima persona ego“ nem ugyan „önhaszon“ hanem „öndics“ tekintetben. — A 800

*) Különös és ugyancsak ferde történelmi alkalmazás: hiszen Franciaország nemessége nem birt alkotmányos önkormányzati jogokkal! Szerk.

**) Csak ezen szomorú helyzetből is magyarázható, hogy illy beszédeket tart a t. ur, mert ha maradékaival volna, aligha tenné azt. Szerk.

ezerre s 12 millióra, s gallus demonstratióra nézve szép reflexiókat tőn F. s a mindig igen jó helyen tapogató E. tb. s ez utóbbi különösen némely országgyűlési adatok s követi eljárásokból merítve, tanulságos leccskéket adott P. M. volt országgyűlési követnek. — Sokan szóltak még az indítvány mellett, de többen ellene. Ez utóbbiak is azonban azt elvben egytől egyik pártolák, életbe léptetését azonban csak törvénytől várják, mi aztán végzéssé is lőn. — Két csatavesztés egymásután a demokraták részéről, mi P. M. olly valami váratlan volt, mikép a transsubstantiált tolnai szellemen álmétkodását szóval is kijelenteni nem kételkednék.

VIDÉKI HIREK.

Erdélyből. M. Vásárhely. Csaknem pírulással kell a tisztelt szerkesztő ural tudatnom, hogy becses felszólítása következtében, mind e jelenig nem vala alkalmam kedves honunkat örvedetes hírrel meglepni; mert bizony várom, hogy e városban megpendített honboldogító eszmék, mint például kisedovászat. életbe lépéséről tudósíthassam, de nálunk, kiktől az illy ügyek létrehozása függene, igen közömbösek a kor kérdéseiről, s még mindeddig csak kegyes ohajtásnak marada minden terv létesülése; helyhatósági kedvetlen eseményekkel s visszaélések feljegyzésével untatni pedig a t. cz. közönséget, s az itteni jobb érzsüeket is illy módon megbélyegezni a közvélemény által, nem tartám helyesnek, s különben is keserű gyógyszerem nem lenne czélra ható, mert nem hogy a pesti lapokat olvasnák városi tisztviselőink, sőt még a kolozsváriakat sem, kivéve egy két hivatalost, kiknek méltó tisztelet érte. — A koldus, s különösen a dologtalan cigánysereg csoportosan jár utcáinkon, s tőr be házainkhoz, hogy mit előlkap, azt szépen odább állítsa, vagy merészül alamiznát esikarjon ki. Dolgozóház mikor lesz nálunk, csak az Isten tudja! ha hírlapokat többen olvasnának, bizony átlátnák, hogy e bajon lehetne segíteni, mint másutt segítettek, mert eszköz csak volna kezünkben.

E tavasz folytán városunkban már három szerencsétlen tébolyodott meg; egyik egy uri családból fiatal, kit érvágás kimentett a bajból, más egy város bolti segéd, harmadik egy fiatal leány, ki szerelmi baj miatt tébolyodva bolyong utcáinkon, s tartományi kórházunkban nem talált illető gyámoka helyett, mert a felügyelő orvos szerint a kórház betegek — nem pedig tébolyodottak számára építették!! Telepi a pünkösdi ünnepeken ködfátyol képeivel itt vala, Páli s Zsivora utításával s családjával kis vigjátékokat is adott elő — leánya a kis T. Máli csaknem kielégített jeles játékaival. E ködfátyol képek látását várva vártuk, de szerencsétlenségre a k. táblai és iskolai ifjuság itt nem léte miatt nem vala épen olly látogatott, mint ohajtottuk volna, bárha a jeles művész teljesleg ki is elégite. Folyó évi május 21én indult el innen Udvarhelyen keresztül Brassóba és onnan Bukarest felé menendő — kívánt jutalom s szerencse kísérje a derék művészt. Rendes levelező.

KÜLFÖLD.

Spanyolország. A legtöbb párisi lapok minden commentár nélkül közlik Don Carlos spanyol követelőnek trónról lemondását. A „National“, melly a dolgok ez új fordulatának híret első közlőte, következő megjegyzést tett: az egész nem egyéb, egy a romai udvar, Kristina királynő s a tuileirák között kicsinált tervnél, melly a hivatalos angol politikával semmi összeköttetésben nincs, mi iránt azonban a torismus és Aberdeen lord a legitimismus iránt viseltető rokonszenvből nem idegenek. Közbenjáróul Villafrauca marquis nevezik, ki az egyezkedést Bourgesben véghezvivé, az okiratokat Párisban Lajos Fülöp király kezébe juttatá, s ki egyszersmind utlevélért folyamodott az infansnak Olaszországba utaztatására. A királynak válasza a „Constitutionnel“ szerint az vala, hogy az ügy a ministertanácsban vizsgáltsék meg. A herceg, ki most mint követelő fel lép, született 1818ik évi jan. 31. s így 27 éves. Hogy előlegesen olly czimet vesz fel, melly a követelőségre épen nem vonatkozik, arra mutat, miszerint hajlandó lenne egyezkedésre lépni, mellynél fogva a trónjogról a királyi férj jogai ellenében lemondana. Maguknak az okiratoknak lényeges tartalmuk a következő: 1) Vik Károly királynak az asturiai herceghez írt levele: édes fiam! A közügyektől visszavonulni szándékozva, azt határoztam, hogy trónjogaimról javadra lemondjak, s azokat neked átadom,

mellyet akkor használandasz, mikor alkalmasak fogod tartani. Kérni fogom a Mindenhatót, hogy juttassa neked azon szerencsét, a békét s egységet szerencsétlenn hazánkban helyreállítani s ez által minden spanyol jólétét biztosítani. Mától fogva Molina grófi czimet veszek fel, mellyet jövődében is viselni szándékozom. Bourges máj. 18án 1845. (Aláírva.) Károly. 2) Vik Károly ő felségének lemondása: Midőn forróan szeretett testvérem s uram VIII. Ferdinand királynak halála után az isteni gondviselés a trónra hívott, s a birodalom üdvét s a spanyolok boldogságát kezemre bízta, abban szent kötelességemre ismertem, s áthatva a keresztény emberiség érzelmeitől s Istenhez bizodalomtól, lételem e bajos feladatnak szentelém. Idegen országban úgy, mint a táborban, számkivetésben szinte mint hű alattvalóim élén, sőt még fogságom magányában ohajtásom, munkásságom s kitartóságom egyetlen célja a birodalom békéje vala. Spanyolország jóléte mindenhol drága vala előttem. En a jogokat becsültem, s hatalom után nem sovárogtam, ennél fogva lelkiismeretem csendesen maradt. Lelekiseretem s barátaim szavaik intenek, Spanyolország boldogságaért annyi eredménytelen küzdelem, kísérletek s szenvedések után, hogy az isteni gondviselés, a rám bízott feladat megfejtését nem nekem száná, s hogy elérkezett azon pillanat, mellyben e feladat adassék annak át, kit az ég végzése annak megoldására hivatnak. Midőn én ma személyemre nézve minden a koronát illető jogokról lemondok, s midőn e jogokat legidősb fiam Károly Lajos asturiai hercegre átruházom, s e lemondást azon egyetlen uton, melly rendelkezésem alatt áll, a spanyol nemzetnek s Európának tudtul adom, csak lelkiismeretem tisztét teljesítem, s visszavonulok, hátralevő napjaimat távol minden politikai foglalkozástól, házi magányban s tiszta lelkiismereti csendben töltöni, imádkozva Istenhez drága hazám jóléteért s dicsőségeért. Bourges, máj. 18dikán 1845. (Aláírva.) Károly. 3) Az asturiai herceg ő kir. magasságának válasza: Forró szeretett atyám s uram! Mély tisztelettel olvasám felségednek sorait, mellyekkel e napon megtisztelt, nem különben az azokhoz mellékelt okiratot is. Mint engedelmes s alázatos fiunak, kötelességem, magamat felséged akaratjához alkalmaznom, következőleg van szerencsém elfogadási iratomat önnek lábaihoz letenni. — Felséged jó példáját követve, mátol fogva mindaddig, még szükségesnek tartom, Montemolin grófi nevet veendő fel. Adja az ég hogy forró ohajtásaim beteljesedjenek, részesüljön felséged mindazon áldásokban, mellyekért esd s mindenkor esedezni fog legmélyebb tisztelettel viseltető fia Károly Lajos. Bourges, máj. 18kán 1845. 4) Az asturiai herceg ő kir. magasságának elfogadási okirata: Feni hódolattal fogadtam azon határozatot, mellyet a király fenséges atyám s uram ma velem tudata, s miután azon jogokat s kötelességeket elfogadom, mellyeket akarata rám ruháza, olly feladat megfejtéséhez fogok, mellyet Isten segédelmével, a birodalom üdvét s Spanyolország boldogságát tekintve, szinte azon érzelmeikkel s feláldozással teljesítendek. Bourges, máj. 18. 1845. Károly Lajos. 5) Az asturiai hercegnek a spanyolokhoz intézett nyilatkozványa: „Spanyolok! Azon új helyzet, mellybe fenséges atyámnak trónjogairól lemondása által tettem, kötelességemmel teszi e szavakat intézni hozzátok. Ne higyjétek spanyolok! hogy szándékomban volna a meghasonlás tüzes fákláját körötökbe dobni. Elég vér s könnyek folytának! Szorongva érzem szívemet az elmúlt gyászos események egyedüli említésénél, s visszaborzad azon gondolatától, hogy azok még ismételtethetnének. Az utósó évek eseményei némelyekben tán előítéleteket élesztendnek ellenem, és sokan tán azon vágytól égve vélnék engemet, miszerint a régi sebeket megboszulandom. Ezen érzelmeire nincs hely szívemben. Ha egykor az isteni gondviselés hazám kapuját előttem megnyitandja, rám nézve semmi párt sem leend, egyedül spanyolok. A forradalomnak különböző szakaszaiban komoly változások történtek Spanyolország politikai s társas életműveletében. Ezek között, kétségköl olyanok is vagynak, mellyeket én — mint egy keresztény és spanyol herceghez illik — nagyon sajnállok. Tévednek azonban, kik azt hiszik, hogy nekem a dolgok valódi állásáról fogalmam nincsen, s azt vélik, miszerint lehetlenséget akarnék. Jól tudom én, hogy a legjobb szer a forradalmak visszajövetelét kikerülni, nem abban áll, hogy mindent elkövessünk azt elrontani, mit ők építének, s mindent ismét visszaállítsunk, mit ők elrontának. Igazság erőszakosság nélkül, javítás visszahatás nélkül, okos és méltányos megegyeztetése minden érdekeknek, sikeresen használva azon sok jó dol-

got, melyeket apáink reánk hagytak, a nélkül, hogy a kor szellemével — mennyiben annak sugallatai üdvösek — ellenkeznék — ez az én politikám. A királyi családban létezik egy kérdés, mely — fenséges nagy bátyám s uram VIII. Ferdinand kormányának végén keletkezve — a polgárháborút éleszté. Én nem felelhetem el, mivel tartozom személyes tekintélyemnek, sem pedig fenséges családom érdekeit fel nem áldozhatom. Egyébiránt spanyolok biztosítják benneteket, hogy ezután nem rajtam álland a meghasonlást, mit annyira fájlalok, mindenkorra meg nem szüntetni. — Nincs olyan áldozat, mely becsületeimmel s lelkeskedéssel megegyezik, mire kész nem lennék, hogy a polgári viszongásokat megszüntessem s a kir. család ismét kibékülését mennél előbb létesíthessem. Én spanyolok nyílt szívvel szölok hozzájuk. Én a béke szavaival ohajtók előttetek megjelenni, nem pedig hadi zajjal. Nagyon fájdalmasan esnék, ha valaha kénszerítve látnám magam, e rendszabálytól elállani. Mindenkor számolok becsületestökben, a kir. család iránt viseltető szeretetetekben s az isteni gondviselés segítségével. Ha az egek azon szerencsében részesítendek, hogy ismét hazám földre léphetek, akkor egyedül lojalitástok s szeretetetek által akarok közölni lenni! Szívem mélyében nem is akarok más gondolatokat táplálni, mint egész életem minden igyekezetét arra fordítani, hogy a múlt viszongások emlékét is kiirhassam, egységeket, a közjólétet s mindenki boldogságát szilárd alapra állhassam, mi nem leend nehéz, ha — mint reméylem — forró ohajtásimnak segítségül jöttök fényes tulajdonaitokkal, melyek nemzeti jellemetek bélyege, szeretetetekkel s őseink szent vallása iránti tiszteletetekkel s azon nagylelkűséggel, mely veletek élteteket untalan pazaroltát, midőn lehetetlen volt azt mocsoktalanul megőrizni. Bourges, máj. 22. 1845. Károly Lajos.

Franciaország. Páris, jun. 2kán. A „Revue de Paris“ azt állítja, hogy a francia kormány a luzerni nagy tanácsot Steiger tr. megkegyelmezésére bírandó, azon ajánlatot téve, miszerint a fen említettnek a francia gyarmatokban kész menedékhelyet adni, hol becsületeszavára vissza fog tartóztatni. E végre Guyana jelettetett ki, hol a francia kormány Steiger tudott, mint orvossegédet a katonai kórháznál alkalmazandja s ez által eszközt nyújt mérsékelt élelme fenntartására. Ez szelidebb alakbani számkivetés lenne.

Don Carlosnak örökösödési jogairól lemondása nemcsak magában véve fontos, hanem ezenkél kedvező következmények felé fordítva mutat, melyek e pillanatban a spanyol kérdéssel egybefűzőtt érdekek barátságos kimenetelére alapos reményt nyújtanak, mivel fel nem lehet tenni, hogy Bourgesben minden fontos indok nélkül illy lépés történt volna. S ennél fogva mivel Don Carlos fogságban tartására többé valójában semmi ok sincsen, így utilevéért folyamodott a francia kormányhoz, az aixi fürdőbe Savoyába utazhatni, melyeket neje gyengélkedő egészségének helyreállítására végett használni szándékozik.

C s ö d ö k.

13.581. Zalamegye esődtörvényszékének jelentése szerint vagyonbukott Eisliczer Dávid jelenleg Torán ns. Veszprémmegye helységében lakó zsidó ellen esődület indítatott, és a hitelezők megjelenésére f. évi június 30dik napja határidőül tüzetett ki, ideiglenes tömeggondnoknak Kozary József táblabíró, perügyelőnek pedig Tuboly Farkas tiszti ügyész nevezetvén: ugyanez kihirdetettik. Kelt sz. Györgyhó 15én 1845.

16.931. Pest városa tanácsának felírása szerint Egger Sámuel ellen rendelt esődperbeni megjelenés határnapja f. évi július 7kére tüzetett ki, perügyelővé Alt Alajos hités ügyvéd, tömeggondnokká pedig Engel Károly nevezetvén. Kelt pünkösdhő 6kán 1845.

16.932. Pest városa tanácsának felírása szerint Vangel Ferenc helybeli német színész ellen rendelt esődperbeni megjelenés határnapul f. é. június 16dika tüzetett ki, és tömeggondnokká Sorsich Ferenc, perügyelővé pedig Ráth Károly hités ügyvéd nevezetvén. Kelt pünkösdhő 6kán 1845.

16.933. Pest városa tanácsának felírása szerint néhai Kraft, született Speer Katalin ellen rendelt esődperbeni megjelenés határnapja folyó évi június 16kára tüzetett ki, és tömeggondnokká Krajcsovits János, perügyelővé pedig Grätzer Antal hités ügyvéd nevezetvén. Kelt pünkösdhő 6kán 1845.

18.159. Sárosvármegye esődtörvényszékének jelentése szerint Berzevichy Emil hitelezőinek megjelenésére f. évi augusztus 29dike tüzetett ki határidőül, és tömeggondnokká Hrabeczy Gábor táblabíró, perügyelővé pedig Dirner József tszblí alügyész nevezetvén: ugyanez közhírré tétetik. Kelt pünkösdhő 13kán 1845.

Egy másik levelező eké ir: Don Carlos szabadon bocsátása felett még semmi bizonyos határozat nem létezik, jölehet a spanyol-trónról lemondása az innen eredett egyezkedések következményeül tekintethetik. Nem kevés befolyással voltak a követelőre Oroszország javaslatai, a sz. pétervári cabinet az itteni követtség által már huzamosb idő óta meghitt lábón áll vele. Egyébkint a fogoly egészsége Bourgesben rendkívül szenved. —

Tegnap több futár indult Madridba s Londonba. Bresson gróf a királyt ismételve kérte, hogy jelen állomásáról elbocsátná. Egyébiránt kétségeskednek, hogy Duchatel minister testvére, ki nem régebén párré emeltetett, követnek volna kifizve a spanyol udvarnál, jölehet a felsőbb körökben néhány nap óta igen beszélnek felőle.

N. Britannia. A „Globe“ szerint a francia kormány félig hivatalos jelentést kapott, miszerint Victoria királynő Franciaországot ez évben meg nem látogatandja.

TÁRSULATOK ÉS INTÉZETEK.

Pesti szegénygyermek-kórház. Ó es. k. fensége országunk nádornője s intézetünk pártfogónéja jövő szombaton f. é. június 14dikén délutáni 5 órakor a józsefvárosi öszutezában épült kórház zárkóvételét kegyeskedendik, mely ünnepélyre a t. cz. közönség tisztelettel meghivatik. Az igazgató választmány nevében. Frankenburg Adolf egyesületi titoknok.

Iparegyesület (folyt.)

b) Szinte helyben, de szám szerint meg nem jegyzett izeket tartanak a következő urak: Böhm Antal, Bartl János, Cseh Pál, Ebert András, Fellner András, Heisz Lőrincz, Hebel Engelbert, Jakwitz Járj György, Krajcsovits János, Kinner György, König Ignác, Kunwald Jakab, Kenpzer A. G., Landerer Lajos, Lichtenstern Siegfried, Müller György, Majer János, Opencsár István, Prámer Sámuel, Pláner Antal, Porst-Sebestény, Pallády Ferenc, b. Prónay Albert, gr. Ráday Gedeon, Rupp Vilmos, Rotter Ferenc, Rozenfeld Mórincz, Schlick Ignác, Schauderk József, Sellner Ferenc, Stadler Léopold, Schlesinger Mórincz, Wessermayer Ferenc, Victorisz, Zambó János, Zofahl Lőrincz.

c) Vidéki t. i. ivtartóink névsora, számított izekkel:

Aigner Ferdinánd, Szegeden, 430; Augusz Imre, Békés-Csabán, 44; Baja városa érd. tanácsa, 305, 306, 307, 308, 309; Baresk Márton, Jászberényben, 427; Barkassz Imre, Bécsben, 432; Batthyány Ferdinánd, Nyitra, 232; Beóthy Odón, Biharban, 256; Besze János, Esztergomban, 250; Bloch Mórincz, Szarvason, 241, 242, 243, 244; Boczkó Dániel, Csabán, 77; Bodon Abraham, Gömörben 246; Bóné István, Fehérbén, 68; Breuer Lajos, Nagybányán, 87; gr. Buttler János, Erdőtelken, 78; Czegléd érd. tanácsa, 55; Czirnly János, Arvában, 59, 60, 61, 62, 63; Deák Ferencz, Zalában, 251; Debreczen városa ns. tanácsa, 267től 276ig; Detrik Miklós, Debreczenben, 121; Dóry Ádám, Sopronban, 422; b. Eötvös Dénes, Fehérbén, 94; Ercsey Zsigmond, Biharban, 257; Faggyas Pál, Szegeden, 425; Farkas Károly Debreczenben, 124; Fehérvár ns. tanácsa, 317—321; Fésüs Menyhért, Nagybányán, 85; Gorove István, Temesben, 447; Hegedüs Pál, Győrben, 440; Illésy János, Kunságban, 245; Jankovits László, Somogy és Verőcében, 434; Járny Imre, Szabolcsban, 285; Jászberény városa, 457; Karap Sándor, Debreczenben, 122; gr. Kegle-

vich Miklós, Szilváson, 79; Klauzál Gábor, Csongrádban 424; Komlóssy László, Debreczenben, 283; Kovács Pál, Győrött, 141; Kralovanszky András, Nyiregyháza, 237; Lichtenstern, Miskolczon, 15; Lukács Ignác, Temesben, 418; Madarász László, Fehérbén, 322; Markos Pál, Baján, 310; Miskolcz városa, 459; Olgay Gáspár, Pozsonyban, 443; Ormós Zsigmond, Temesvárott, 449; Pappszász Lajos, Hevesben, 259; Pécs városa, 289, 290, 291, 311, 312; Pozsony városa, 453; Radvanszky Antal, Besztercebányán, 419; Révay Gusztáv, Nógrádban, 420; Salamon Lajos, Alappon, Fehérbén, 323; Scitovszky Márton, Baranyában, 436; Sperlák András, Szegeden, 431; Stettner Lajos, Sopronban, 421; Szeged városa, 455; Szemere Bertalan, Borsodban, 12; Szentiványi Jenő, Liptóban, 260; Szentiványi Károly, Gömörben, 245; Szöllösy János, Debreczenben, 124; Szűts István, Debreczenben, 435; Taczmann Károly, Jászberényben, 428; Tar Károly, Debreczenben, 126; Temesvár városa, 456; Poperezer Otto, Nagybányán, 86; Tóth Sámuel, Debreczenben, 277; Ujvidék városa, 300—304; Uilmann László, Trencsénben, 176; Vadnay Miksa, Miskolczon, 14; Vámosy Károly, Debreczenben, 120; gr. Viczay Károly, Győrött, 442; gr. Viczay Károlyné, Győrött, 173; gr. Zay Károly, Pozsonyban, 446; Zoltán János, Szabolcsban, 286; Zombor városa, 295—299.

d) Meg nem számított izeket körözletnek, Arvában: Szencsányi János; Abaujban: Patay Soma; Aradban: Szalbek Jakab; Bereghben: Dengelegy Károly; Borsodban: Miskolcz városa: Csanádban: Vázarhelyi János; Hajdu-Kerületben: Fogthúy János; Kis-Kunságban: Balajthy Vendel; Kővár vidékén: Hossú Miklós; Máramarosban: Kállay István; Nógrádban: Muzslay Sándor; Sárosban: Pulszky Ferencz; Szepesben: Petróczy Péter; Szathmárban: Bottka Lajos, Kovács Lajos; Szolnokban: b. Wesselényi Farkas; Turóczban: Just József; Torontálban: gr. Szapáry József; Ungban: Pribék Antal; Ugoesában: Szentpály László; Verőcében: Hoblik Márton; Zólyomban: Ruttkay István; Zemplénben: Viadárné-Lónyay Ilona; Zarándban: Kozma Dénes. Ezenkél még Erdélyben: b. Bánffy Albert, Szily Károly, gr. Teleki Domokos, Zeyk Dániel.

Alkalmat veszünk magunknak ezuttal megnevezni azon ügybarátokat is, kik újabb kibocsátás aláírási izeiket sziveskedtek köröztes végett átalvenni; kik, kép- és ügyviselőinken kívül a következő urak izeik számával: —

Aigner Ferencz, pesti vasárús és a kereskedőitület elnöke, 202; Bereznay Ferencz ügyvéd, 196; ifj. Bernáth Zsigmond, Tarnóczon, Ungban, 264; Eperjesy János, monostori plebánus, Hevesben, 214; Farkas Ferencz, jogvéd, Nagyváradon, 215; Gyurmán Adolf, Pesten, 242; Ilkey Sándor tb., Pesten, 257; Kanitz Mánó, nagykereskedő, 237; Kovácsózy Mihály, Pesten, 235; Kronperger Antal, Pesten, 246; Medve Imre, ügyvéd, 211; Dr. Mészáros Rupert, Pest városa szemésze, 253; Dr. Nendtwick Károly, 194; Pest ferenczvárosi tanács, 261; Pest józsefvárosi tanács, 263; Pest terézvárosi tanács, 250; Ráczkeve városa, 262; ifjabb Schlick, Pesten, 195; Steöszel Ferencz, fénsszarusi segédlelkész, Jászágban 213; magyar-szabó-czéh, Pesten, 265; Szabó Károly, czeglédi lelkész, 258; Szaplonczay József, Máramarosban, 254; Szontagh János, Eperjesen, 250; Tarczy Lajos, Pápán, 243; Török János, Pesten, 260; Uhl Ferencz, képfaragó Pesten, 244; Virnau János, Pesten, 230. — Május 14kén 1845. Csanády, jegyző.

Lipthay Sándor vezetésével szerkesztő Illucz Oláh János.

16.903. Veszprémmegye törvényszékének jelentése szerint Kenessey Gedeon szilas-balhási közbirtokos hitelezői esődületének határnapja f. é. szeptember 1jére tüzetett ki, és tömeggondnokká Kenessey György tbró, perügyelővé pedig Szalatkay György nevezetvén: ugyanez kihirdetettik. Kelt május 6kán 1845.

16.904. Veszprémmegye törvényszékének jelentése szerint vagyonbukott Buchwald Abraham, és neje Deutsch Eszter, nagyvásonyi lakosok hitelezői esődületének határnapja f. évi szeptember 2kára tüzetett ki, és ideiglenes tömeggondnokká Pavesits Ferencz, perügyelővé pedig Szalatkay György hités ügyvéd nevezetvén: ugyanez kihirdetettik. Kelt május 6kán 1845.

16.930. Pest városa tanácsának felírása szerint Schlesinger Vilmos hitelezői esődületének határnapja f. évi július 14kére tüzetett ki; és tömeggondnokká Aigner Miklós, perügyelővé pedig Haris György hités ügyvéd nevezetvén, ugyanez kihirdetettik. Kelt május 6kán 1845.

Juh eladás.

Méltóságos tolnai Festetics Antal ur Somogy vármegyében helyezettett Böhönye mezővárosában és Veszprémmegyében kebelezzett déghi pusztáján ismeretes törzsek juhnyájából számos kosok és 2000 darab tenyésztésre alkalmas anya-birkák eladandók. Venni szándékozik a helyszínen láthatják, vagy levél által is Fehérváron és Lepsényen általi postán déghi tisztség-től tudomást szerezhetnek. (3—3)